

PHẦN 1: LẬP TRÌNH PYTHON		
	NỘI DUNG:	TRANG
1	BIÉN TRONG PYTHON	
2	CÁC KIỂU DỮ LIỆU và TOÁN TỬ	-
3	CẮU TRÚC ĐIỀU KHIỂN, VÒNG LẶP	-
4	HÀM TRONG PYTHON	-
5	LÀM VIỆC VỚI FILE TRONG PYTHON	-
6	MODULE, XỬ LÝ NGOẠI LỆ	-
7	LẬP TRÌNH HƯỚNG ĐỐI TƯỢNG	
Ta Quang Chiếu - [E]: quangchieu.ta@gmail.com - [M]: 0913 522 275		

Biến (VARIABLE)

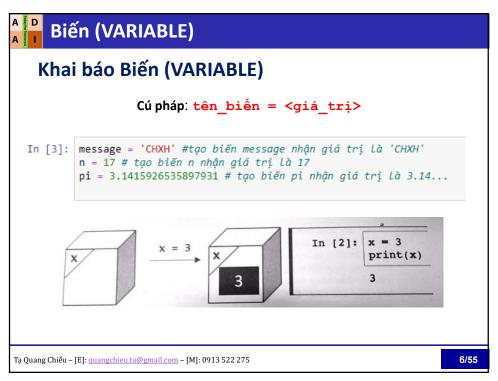
- Trong lập trình, biến (variable) là tên của một vùng trong bộ nhớ RAM, được sử dụng để lưu trữ thông tin.
- Biến giống như một chiếc hộp có thể giúp chúng ta lưu trữ dữ liệu. Ta có thể gán thông tin cho một biến, và có thể lấy thông tin đó ra để sử dụng.
- Khi một biến được khai báo, một vùng trong bộ nhớ sẽ dành cho các biến.
- Biến là một thứ cực kì quan trọng trong lập trình mà không thể thiếu trong bất cứ chương trình lớn, nhỏ nào.

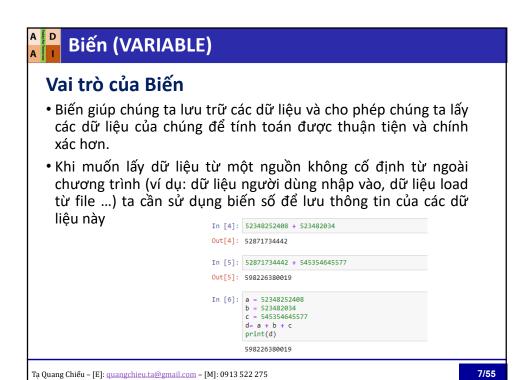
```
In [3]: message = 'CHXH' #tạo biến message nhận giá trị là 'CHXH' n = 17 # tạo biến n nhận giá trị là 17 pi = 3.1415926535897931 # tạo biến pi nhận giá trị là 3.14...
```

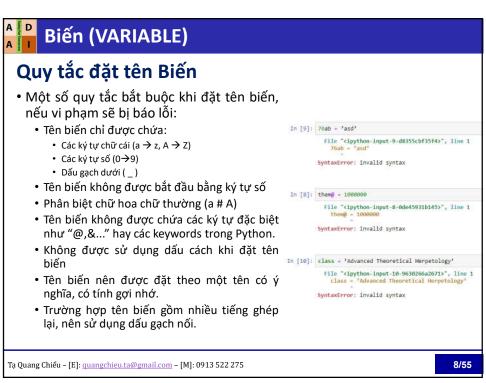
Tạ Quang Chiếu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275

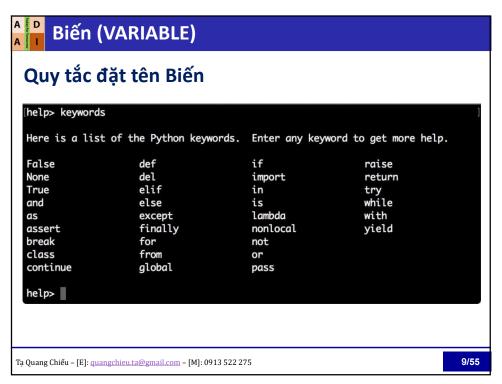
5/55

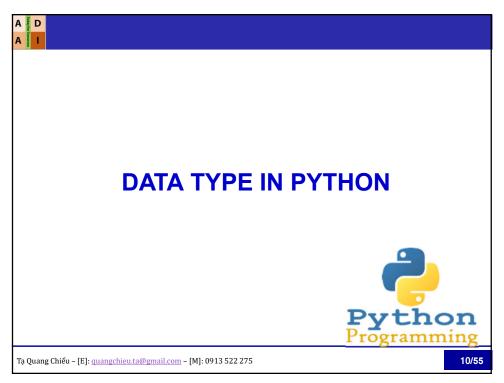
5

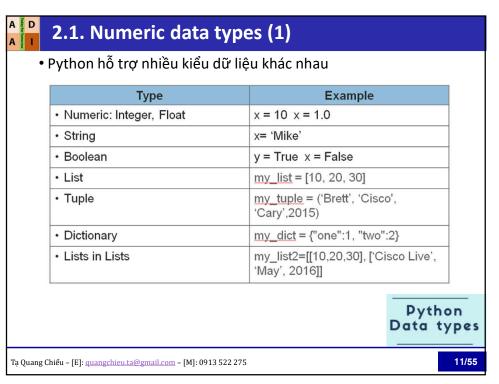

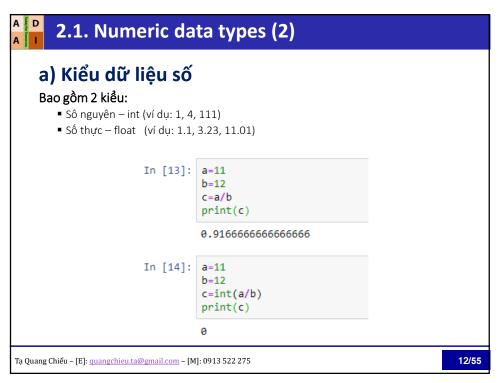

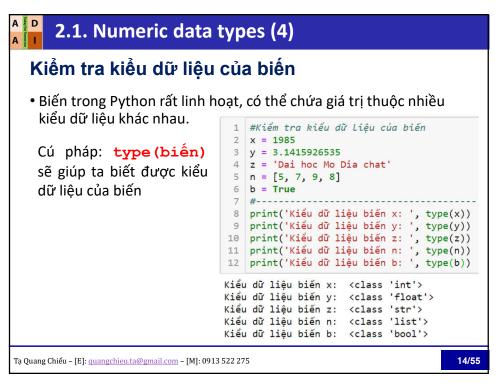


```
2.1. Numeric data types (3)
 Các phép toán với số
     a = 10
  1
                       # Tổng của hai số (+)
# Hiệu của hai số (-)
# Tích của hai số (*)
    tong = a + b
    hieu = a - b
  6 tich = a*b
                       # Thương của hai số (/)
  7 thuong = a/b
    thuong_nguyen = a//b # Phép chia Lấy phần nguyên (//)
  9 thuong_du = a % b # Phép chia Lấy phần dư (%)
10 mu = a**b
                             # Tính giá trị a lũy thừa b (**)
   • Học viên nhập code và đọc kết quả của các phép toán ở trên!
                                                                    13/55
Tạ Quang Chiếu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275
```

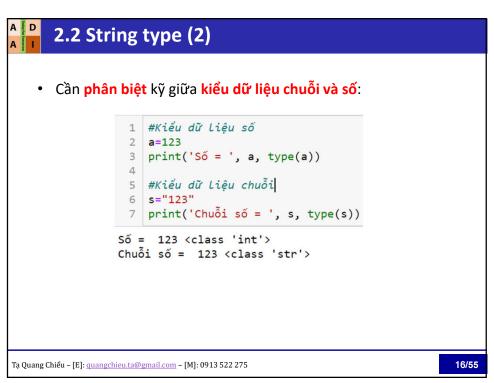

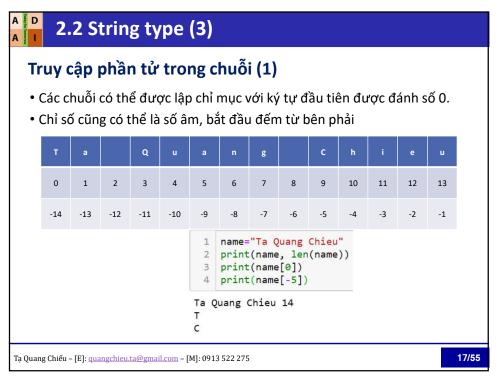
15/55

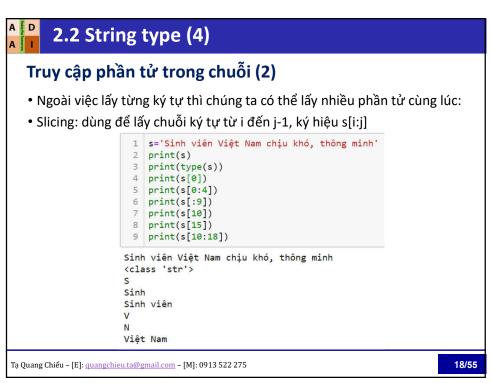
2.2 String type (1) • Bên cạnh dữ liệu kiểu số, Python cũng có thể thao tác với chuỗi ký tự (string) • Chuỗi có thể được để trong dấu nháy đơn ('...') hoặc kép ("...") 1 s='Sinh viên Việt Nam chịu khó, thông minh' 2 print(s) 3 print(type(s)) 4 print("Ta Quang Chieu") 5 print('1 2 3 4 5 6') 6 print("@ # % \$ & *") 7 name="Chieu" 8 print("Xin chao", name) Sinh viên Việt Nam chịu khó, thông minh <class 'str'> Ta Quang Chieu 1 2 3 4 5 6 @#%\$&* Xin chao Chieu

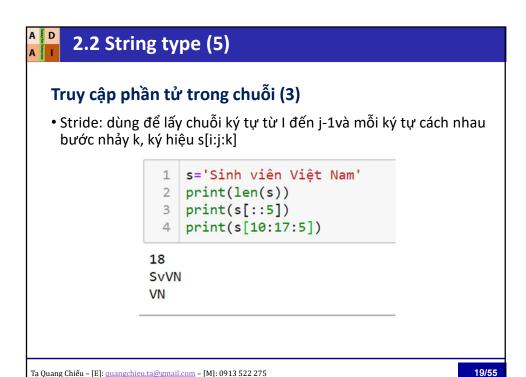
15

Tạ Quang Chiếu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275

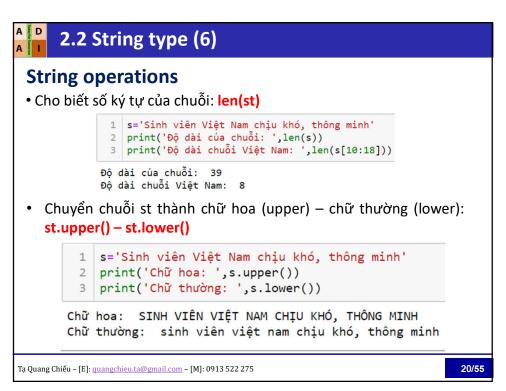

Tạ Quang Chiểu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275


```
2.2 String type (7)

String type - String operations

• Loại bỏ khoảng trắng ở đầu và cuối chuỗi: st.strip()

1 #Loại bỏ khoảng trắng ở đầu và cuối chuỗi: st.strip()
2 st=' Tôi yêu Việt Nam'
3 st.strip()

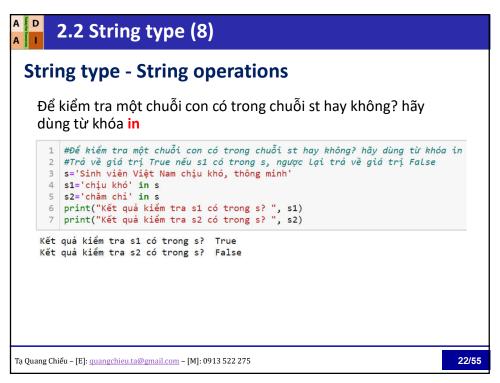
'Tôi yêu Việt Nam'

• Thay thế một chuỗi s thành s1 trong chuỗi st: st. replace(s,s1)

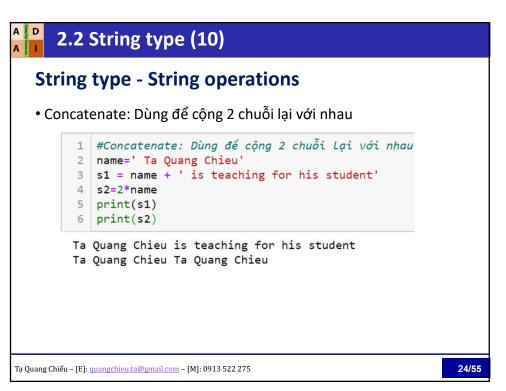
2 #Thay thế một chuỗi s thành s1 trong chuỗi st: st. replace(s,s1)
2 s='Sinh viên Việt Nam chịu khó, thông minh'
3 s_new=s.replace('chịu khó', 'chẳm chỉ')
4 print(s_new)

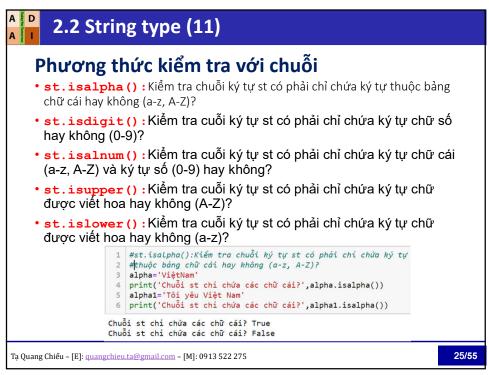
Sinh viên Việt Nam chẳm chỉ, thông minh

Ta Quang Chiếu - [E]: quangchieu.ta@gmail.com - [M]: 0913 522 275
```



```
2.2 String type (9)
  String type - String operations
   • Tách một chuỗi thành một danh sách (mảng 1 chiều):
     string.split('seperator')
   1 #Tách một chuỗi thành một danh sách (mảng 1 chiều): string.split('seperator')
   2 s='Tôi yêu Việt Nam'
   3 #Tách chuỗi tại vị trí dấu cách
  4 list_s=s.split()
  5 print(list_s)
 ['Tôi', 'yêu', 'Việt', 'Nam']
   1 #Tách một chuỗi thành một danh sách (mảng 1 chiều): string.split('seperator')
     s='Sinh, viên, Việt, Nam, chịu, khó'
   3 #Tách chuỗi tại vị trí dấu ',
   4 list_s=s.split()
   5 print(list_s)
  ['Sinh, viên, Việt, Nam, chịu, khó']
                                                                            23/55
Tạ Quang Chiểu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275
```


Bài 1: Chia kẹo cho học sinh lớp 1

Cô có n cái kẹo, có m học sinh trong lớp. Hãy giúp cô chia đều số kẹo cho tất cả học sinh.

- Yêu cầu:
- Nhập vào số kẹo của cô N
- Nhập vào số học sinh trong lớp – M
- Cho biết:
- Mỗi học sinh được nhận bao nhiều cái kẹo?
- Cô còn lại bao nhiều cái kẹo?

Tạ Quang Chiếu – [E]: <u>quangchieu.ta@gmail.com</u> – [M]: 0913 522 275

27/55

27

Bài 2: Tính tuổi

Nhập vào tên và năm sinh của một người, tính tuổi của người đó và hiển thị ra màn hình thông báo

- Yêu cầu:
- Nhập vào họ tên: mai phương thúy
- Nhập vào năm sinh: 2000
- Hiển thị thông báo kết quả:

Bạn "MAI PHƯƠNG THÚY" năm nay 19 tuổi!

Tạ Quang Chiểu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275

28/55

Bài 3: Cho biết số thỏ trong rừng

Ban đầu trong rừng có một cặp thỏ, biết rằng cứ sau 1 tháng thì số lượng thỏ trong rừng tăng lên gấp đôi. Hỏi sau x tháng thì trong rừng có bao nhiều con thỏ (Giả thiết các con thỏ không chết)

- Yêu cầu:
- Nhập vào số tháng x: 3
- · Hiển thị thông báo kết quả:

Trong rừng có: 16 con thỏ

Tạ Quang Chiếu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275

29/55

29

Bài 4: Chuỗi văn bản

"Nước Việt Nam là một, dân tộc Việt Nam là một. Sông có thể cạn núi có thể mòn, song chân lý ấy không bao giờ thay đổi. (HỒ CHÍ MINH, 1890 – 1969)"

- Yêu cầu:
- Cho biết số ký tự có trong đoạn văn trên.
- Cho biết trong đoạn có chứa từ nào sau đây không (Không phân biệt chữ hoa, chữ thường)?
 - "hồ chí minh"
 - "non sông"
- Tách đoạn văn thành các câu bởi dấu.
- Cho biết trong đoạn văn trên có ký tự nào khác ký tự chữ và số hay không?
- Thay thế các các từ 'Việt Nam' bằng 'VIỆT NAM' trong đoạn văn trên.

Tạ Quang Chiểu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275

30/55

2.3 Tuples data type (1)

- Indexing
- Slicing
- Sorting
- Nested Tuples
- Tuples là kiểu dữ liệu có thể chứa nhiều biến có các kiểu dữ liệu khác nhau. Sử dung dấu ngoặc ()

```
tpl=('tuples', 1,3.14,True)
print(tpl)
print('Kiểu dữ liệu: ',type(tpl))
print(tpl[0])
print('Độ dài của tuples:',len(tpl))
print(tpl[-1])

('tuples', 1, 3.14, True)
Kiểu dữ liệu: <class 'tuple'>
tuples
Độ dài của tuples: 4
True
```

Tạ Quang Chiểu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275

31/55

31

2.3 Tuples data type (2)

■ Có thể cộng (+) 2 tuple

```
1 tpl=('tuples', 1,3.14,True)
2 print(type(tpl[0]))
3 print(type(tpl[1]))
4 print(type(tpl[2]))
5 print(type(tpl[3]))
6 tpl2=tpl+('add', 'xau',1,2,3)
7 print(tpl2)

<class 'str'>
<class 'int'>
<class 'float'>
<class 'float'>
<class 'bool'>
('tuples', 1, 3.14, True, 'add', 'xau', 1, 2, 3)
Ta Quang Chiéu - [E]: quangchieu.ta@gmail.com - [M]: 0913 522 275

32/55
```

2.3 Tuples data type (3)

- Slicing dùng để lấy một số phần tử từ i đến j -1, kí kiệu là tuples[i:j]
- Nếu i không điền giá trị thì lấy giá trị mặc định là 0
- Nếu j không điền giá trị thì lấy giá trị mặc định là length của tuple

```
1 tpl=('tuples', 1,3.14,True)
2 print(tpl[:3])
3 print(tpl[2:])
4 print(tpl[1:3])

('tuples', 1, 3.14)
(3.14 True)
```

(3.14, True) (1, 3.14)

Tạ Quang Chiếu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275

33/55

33

2.3 Tuples data type (4)

 Tuples có thể được sắp xếp theo thứ tự nào đó thông qua hàm sorted

```
tpl=(3,-9,8,4,6)
print('Tuple trước khi sắp xếp:',tpl)
tpl=sorted(tpl)
print('Tuple sau khi sắp xếp:',tpl)
```

Tuple trước khi sắp xếp: (3, -9, 8, 4, 6) Tuple sau khi sắp xếp: [-9, 3, 4, 6, 8]

Tạ Quang Chiếu – [E]: $\underline{quangchieu.ta@gmail.com}$ – [M]: 0913 522 275

34/55

2.3 Tuples data type (5)

 Các phần tử của tuple có thể là một tuple khác. Người ta gọi là lồng nhau:

```
1 tpl=('tuples',(3,-9,8,4,6),(3.14, 5.12),(True, False))
    print(tpl)
    print(tpl[:3])
 4 print(tp1[2:])
 5 print(tpl[1:3])
('tuples', (3, -9, 8, 4, 6), (3.14, 5.12), (True, False))
('tuples', (3, -9, 8, 4, 6), (3.14, 5.12))
((3.14, 5.12), (True, False))
((3, -9, 8, 4, 6), (3.14, 5.12))
```

Tạ Quang Chiểu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275

35/55

35

2.4. List data type (1)

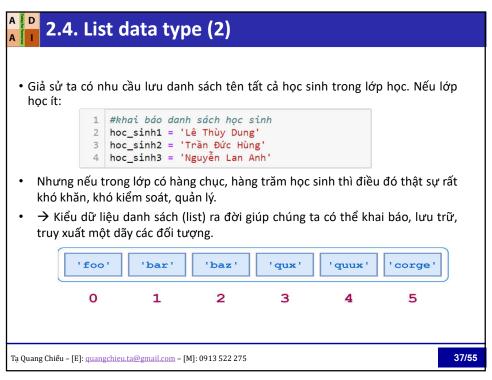
- Indexing
- List content
- **List Operations**
- Copy and Clone list

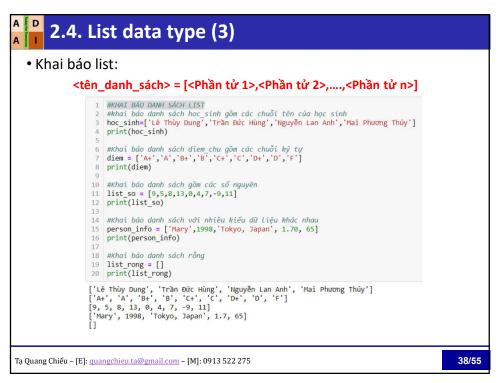
List là danh sách các đối tượng có thể có nhiều kiểu dữ liệu khác nhau (như số, logic, string, hay cũng có thể là list khác hoặc các cấu trúc dữ liệu khác) và sử dụng dấu ngoặc [] để biểu diên.

```
1 #List type
 2 lst=['số nguyên',3,5,'hello',True,3.14,False,1000]
 3 print(lst)
 4 print(len(lst))
 5 print(lst[3])
 6 print(type(lst[3]))
['số nguyên', 3, 5, 'hello', True, 3.14, False, 1000]
hello
<class 'str'>
```

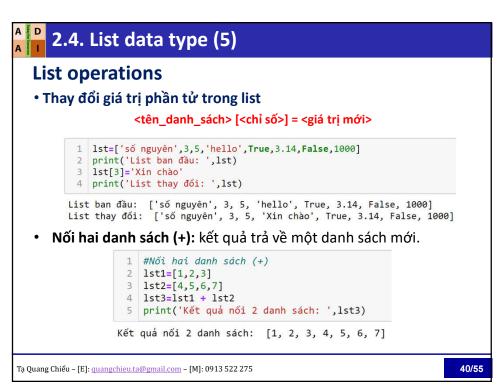
Tạ Quang Chiểu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275

36/55


```
2.4. List data type (4)
  • Truy cập phần tử của danh sách
                          <tên_danh_sách> [<chỉ số>]
           1 lst=['số nguyên',3,5,'hello',True,3.14,False,1000]
           2 print(lst)
           3 print(lst[0])
           4 print(lst[2])
           5 print(lst[1:6])
           6 print(lst[:4])
           7 print(lst[4:])
          ['số nguyên', 3, 5, 'hello', True, 3.14, False, 1000]
          số nguyên
         5
         [3, 5, 'hello', True, 3.14]
         ['số nguyên', 3, 5, 'hello']
[True, 3.14, False, 1000]
                                                                           39/55
Tạ Quang Chiểu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275
```


2.4. List data type (6) **List operations** • Kiểm tra một phần tử có thuộc danh sách hay không (in): kết quả trả về một danh sách mới. 1 #Kiểm tra một phần tử có thuộc danh sách hay không (in): 2 lst=[2,5,6,7,9,1,0,3,] 3 print(lst) #Kiểm tra phần tử 0 có thuộc danh sách int_0 =0 in lst print('Phần tử 0 có thuộc 1st không?', int_0) 8 #Kiểm tra phần tử 0 có thuộc danh sách 9 int_8=8 in 1st 10 print('Phần tử 8 có thuộc 1st không?', int_8) [2, 5, 6, 7, 9, 1, 0, 3] Phần tử 0 có thuộc 1st không? True Phần tử 8 có thuộc 1st không? False 41/55 Tạ Quang Chiếu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275

41

```
2.4. List data type (7)
  List operations
 • Thêm một phần tử vào danh sách: có hai cách
    • Thêm phần tử vào cuối danh sách:
              <danh sách>.append(<giá tri>)
    • Thêm phần tử vào vị trí bất kỳ trong danh sách:
              <danh sách>.insert(<vi trí>,<giá tri>)
         1 lst=[2,5,6,7,9,1,0,3]
         print('Danh sách ban đầu:',lst)
         4 #Thêm phần tử vào cuối danh sách
            lst.append(8)
           print('Danh sách sau thêm vào cuối:',lst)
         8 #Thêm vào vị trí thứ 2 giá trị 10
         9 lst.insert(1,10)
        10 print('Danh sách sau thêm vào 2 giá trị 10:',lst)
        Danh sách ban đầu: [2, 5, 6, 7, 9, 1, 0, 3]
Danh sách sau thêm vào cuối: [2, 5, 6, 7, 9, 1, 0, 3, 8]
        Danh sách sau thêm vào 2 giá trị 10: [2, 10, 5, 6, 7, 9, 1, 0, 3, 8]
                                                                               42/55
Tạ Quang Chiểu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275
```

2.4. List data type (8)

List operations

- Xóa phần tử khỏi danh sách:
 - Xóa phần tử tại vị trí cuối cùng trong danh sách:

```
<danh sách>.pop()
```

Xóa phần tử tại vị trí xác định trong danh sách:

```
del <danh sách>.[<vi trí>]
```

• Xóa phần tử có giá trị xuất hiện đầu tiên trong danh sách:

```
<danh sách>.remove(<giá tri>)
```

Tạ Quang Chiếu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275

43/55

43

2.4. List data type (9) List operations

```
#Xóa phần tử khỏi danh sách
list_ab=[8,100,4,8,2,3,0,7,6,5,10]
priht('Danh sách ban đầu: ', list_ab)

#Xóa phần tử ở cuối
list_ab.pop()
print('Danh sach sau xóa phần tử cuối:',list_ab)

#Xóa phần tử ở vị trí số 5
del list_ab[5]
print('Danh sach sau xóa phần tử vị trí số 5:',list_ab)

#Xóa phần tử có giá trị 8 xuất hiện đầu tiên
list_ab.remove(8)
print('Danh sach sau xóa phần tử có giá trị 8 đầu tiên:',list_ab)

Danh sách ban đầu: [8, 100, 4, 8, 2, 3, 0, 7, 6, 5, 10]
```

Danh sach sau xóa phần tử cuối: [8, 100, 4, 8, 2, 3, 0, 7, 6, 5] Danh sach sau xóa phần tử vị trí số 5: [8, 100, 4, 8, 2, 0, 7, 6, 5] Danh sach sau xóa phần tử có giá trị 8 đầu tiên: [100, 4, 8, 2, 0, 7, 6, 5]

Tạ Quang Chiếu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275

44/55

```
2.4. List data type (10)
  List operations
  • Đếm số lần xuất hiện của một phần tử trong danh sách:
                    <danh sách>.count(<giá tri>)
      1 #Đếm số lần xuất hiện của một phần tử trong danh sách:
         print('Danh sách ban đầu: \n', list_ab)
      4 #Số Lần xuất hiện số 8 trong danh sách
         print(' Số 8 xuất hiện: ', list_ab.count(8))
      7 #Số Lần xuất hiện số 1 trong danh sách
      8 print(' Số 1 xuất hiện: ', list_ab.count(1))
     Danh sách ban đầu:
      [8, 4, 8, 2, 3, 7, 6, 5]
      Số 8 xuất hiện: 2
      Số 1 xuất hiện: 0
                                                                         45/55
Tạ Quang Chiếu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275
```

```
2.4. List data type (11)
   List operations
   • Lưu ý về việc gán danh sách bởi 1 danh sách khác
                  1 #Trường hợp số, chuỗi
                  2 a = 10 #Khai báo biến a có giá trị =10
                  3 b = a
                                 # Gán giá trị của biến a cho biến b
                 4 b = 5
                                # thay đổi giá trị của biến b, bằng giá trị mới
                 5 #-----
                 6 print('Giá trị của biến a: ', a)
7 print('Giá trị của biến b: ', b)
                Giá trị của biến a: 10
                Giá trị của biến b:
      1 #Trường hợp danh sách:
      2 ds_a = [4,5,8,9] #Khai báo danh sách ds_a
3 ds_b = ds_a #Gán gí trị của biến ds_c
                            #Gán gí trị của biến ds_a cho ds_b
#Thay đổi giá trị vị trí số 2 trong ds_b
      4 ds_b[1] = 10
      6 print('Biến ds_a: ', ds_a)
7 print('Biến ds_b: ', ds_b)
                                                               Với mỗi sự thay đổi ở một trong 2
danh sách quản lý bởi biến ds_a, ds_b
     Biến ds_a: [4, 10, 8, 9]
Biến ds_b: [4, 10, 8, 9]
                                                               đều dẫn đến sự thay đổi ở danh sách
                                                               còn lại.
                                                                                                         46/55
Tạ Quang Chiếu - [E]: quangchieu.ta@gmail.com - [M]: 0913 522 275
```

List operations • Để tạo một dạnh sách độc lập

 Để tạo một danh sách độc lập với danh sách hiện có, các phần tử trong danh sách mới được sao chép giống hoàn toàn các phần tử trong danh sách hiện có:

<danh sách>.copy()

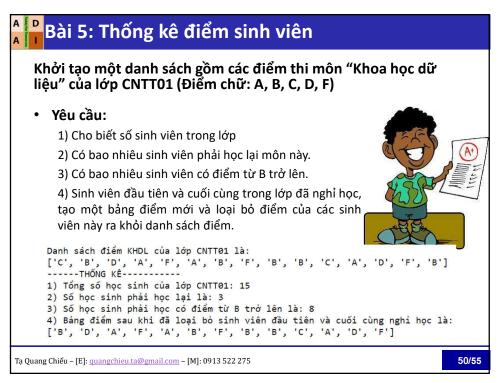
...

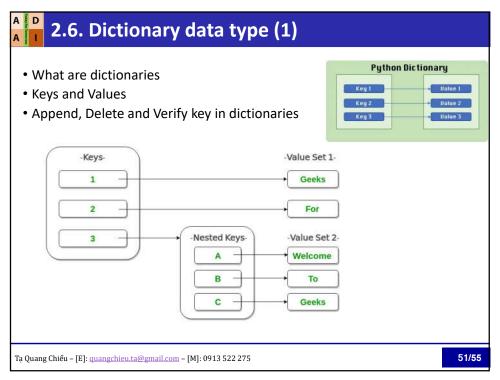
47

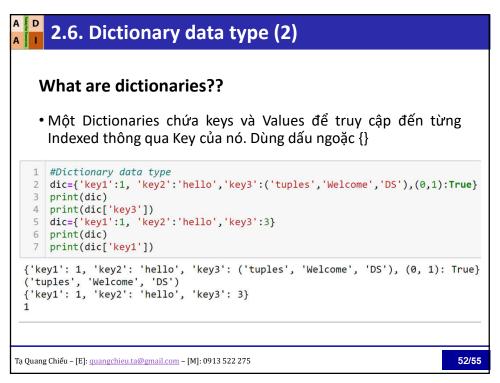
2.5 Boolean data types

• Kiểu dữ liệu Boolean chỉ có hai giá trị True (đúng) và False (sai):

2.6. Dictionary data type (3)

Keys and Values

 keys của dictionary có thể là các kiểu: strings, numbers, và tuple

```
dic={'key1':1, 2:'hello',(1,'python','3'):('tuples','Welcome','DS'),(0,1):True}
print(dic.keys())
print(type(dic.keys()))

dict_keys(['key1', 2, (1, 'python', '3'), (0, 1)])
<class 'dict_keys')
dict_values([1, 'hello', ('tuples', 'Welcome', 'DS'), True])
<class 'dict_keys'>
Ta Quang Chiéu - [E]: quangchieu.ta@gmail.com - [M]: 0913 522 275

53/55
```

53

Keys

☐ Thuộc tính của khóa

Có ba điểm quan trọng trong khi sử dụng khóa

- Các khóa không được trùng lặp nhau.
- Các giá trị trong từ điển có thể thuộc bất kỳ loại nào trong khi các khóa phải là bất biến như số hoặc chuỗi.
- Các khóa từ điển có phân biệt chữ hoa chữ thường.

Tạ Quang Chiếu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275

54/55

2.6. Dictionary data type (5)

• Append, delete and verify key in dictionaries:

```
1 dic={'key1':1, 2:'hello',(1,'python','3'):('tuples','Welcome','DS'),(0,1):True}
 2 print(dic)
3 # Adding a new key value pair
  4 dic['keyn']='NewValue'
 5 print(dic)
 6 dic.update( {'before' : 23} )
    print(dic)
 #Delete a key in dictionaries
del(dic['keyn'])
 10 print(dic)
 #werify a key in dictionaries (IN operator)
print(('key1') in dic)
print(('key23') in dic)
{'key1': 1, 2: 'hello', (1, 'python', '3'): ('tuples', 'Welcome', 'DS'), (0, 1): True} {'key1': 1, 2: 'hello', (1, 'python', '3'): ('tuples', 'Welcome', 'DS'), (0, 1): True, 'keyn': 'NewVa
lue'}
('key1': 1, 2: 'hello', (1, 'python', '3'): ('tuples', 'Welcome', 'DS'), (0, 1): True, 'keyn': 'NewVa
lue', 'before': 23} {'key1': 1, 2: 'hello', (1, 'python', '3'): ('tuples', 'Welcome', 'DS'), (0, 1): True, 'before': 23}
False
                                                                                                                           55/55
Tạ Quang Chiểu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275
```

55

Bài tập

<u>Bài 6</u>. Nhập một số n, hãy tạo ra **dictionary** chứa các phần tử dạng i:i2 với (i chạy từ 1 đến n) và in ra **dictionary** đó. Ví dụ với n là 3 thì đầu ra sẽ là: {1: 2, 2: 4, 3: 6}

<u>Bài 7.</u> Nhập vào một dãy số ngăn cách bởi dấu phẩy, hãy tạo và in ra một list và một tuple từ các số đó. Sự khác nhau giữa list và tuple là gì?

Tạ Quang Chiểu – [E]: quangchieu.ta@gmail.com – [M]: 0913 522 275

56/55